

החלטה לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014

בעניין סידור מצרכים בחנות של קמעונאי גדול – שופרסל בע"מ

א. מבוא

בפניי בקשה לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 (להלן: "חוק המזון") למתן פטור לשופרסל בע"מ (להלן: "שופרסל") מתחולת האיסורים הקבועים בסעיפים 7(א)(1) ו-7(2) לחוק המזון, ביחס לקטגוריית הגלילות. חוק המזון אוסר על ספק גדול לעסוק בסידור מצרכים בחנות של קמעונאי גדול הנכלל ברשימה, להמליץ או להתערב בכל דרך אחרת בעניין סידור המצרכים, וכן אוסר על קמעונאי גדול להיות צד להסדר עם ספק גדול הנכלל ברשימה הנוגע לסידור מצרכים בחנותו.

שופרסל היא קמעונאי גדול כמשמעו של מונח זה בחוק המזון, והיא נכללת ברשימת הקמעונאים הגדולים אשר פורסמה בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק המזון.

לאחר שבחנתי את הבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי בנסיבות העניין, בהתחשב במכלול השיקולים שיפורטו בהמשך החלטה זו, ובכפוף לתנאים המפורטים בה, המשך סידור המצרכים בקטגוריית הגלילות בחנויות שופרסל על ידי הספקים הגדולים, למשך שנה אחת, אינו יוצר חשש לפגיעה בתחרות ומשכך ראוי לפטור לפי סעיף 7(ב) לחוק המזון. להלן אפרט את הנימוקים לכך.

ב. איסור על סידור מצרכים בחנויות של קמעונאי גדול על ידי ספקים גדולים

כפי שהבהרתי בהחלטת פטור שניתנה לאחרונה בעניין ספיר ד.ן קמעונאות,¹ נוכחות על המדף מהווה תשומה חיונית הדרושה לספק לשם מכירת מוצריו לצרכן. בהתאם, הסדרים במסגרתם מתאפשר לספקים הגדולים לעסוק בעצמם בסידור מוצרים על המדף בחנות של קמעונאי גדול או התערבות של ספקים גדולים בסידור מצרכים בכל דרך אחרת, מקימים חשש מפני יצירת חסמי כניסה והתרחבות ומפני דחיקה של ספקים מתחרים משטחי התצוגה בחנויות. לצד החששות התחרותיים, עמדתי על כך שהקמה של מערך סידור מצרכים על ידי קמעונאי גדול, שנשמך קודם לכן על סידור מצרכים על ידי ספקים גדולים, כרוכה בהשקעת משאבים, גיוס עובדים והיערכות לוגיסטית, בתחום אשר הקמעונאי לא עסק בו עד כה.

סידור מצרכים על ידי ספקים גדולים הוסדר לאחרונה במסגרת חוק המזון. סעיף 7(א)(1) לחוק המזון אוסר על ספק גדול לעסוק בסידור מצרכים בחנות של קמעונאי גדול הנכלל ברשימה וכן להמליץ או להתערב בכל דרך אחרת בעניין סידור המצרכים.² סעיף 7(2) לחוק המזון אוסר על קמעונאי גדול להיות צד להסדר עם ספק גדול הנכלל ברשימה, הנוגע לסידור מצרכים בחנותו.

¹ החלטה לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 בעניין סידור מצרכים בחנות של קמעונאי גדול – ספיר ד.ן קמעונאות בע"מ (22.10.15) **הגבלים עסקיים** 500868.
² למעט על דרך של מתן הנחיות של ספק גדול בדבר הטיפול הנדרש למצרכים שהוא מספק, לשם שמירה על תקינותם, איכותם ובטיחותם, כקבוע בסעיף 7(א)(1) לחוק המזון.

על אף האיסורים האמורים, כללי קידום התחרות בענף המזון (פטור לפעולות והסדרים שעניינם סידור מצרכים בחנות של קמעונאי גדול) (הוראת שעה), התשע"ה-2014 (להלן: "הכללים"), מעניקים פטור מהאיסור על סידור מצרכים בידי ספקים גדולים, כאשר עיקר מחזור המכירות של הקמעונאי הגדול נובע ממכירת מצרכים של ספקים שאינם גדולים, וכאשר סידור המצרכים בחנות נעשה לפי הוראות של הקמעונאי הגדול ואינו עולה בהיקפו על הנדרש.

שופרסל עוסקת בסידור מצרכים בחנויותיה באופן עצמאי ולא נדרשת לסידור מצרכים בחנויותיה על ידי ספקים גדולים. עם זאת, שופרסל מבקשת כי ספקים המספקים גלילות, ואלו בלבד, יסדרו את המצרכים בקטגוריה בחנויות שופרסל, וזאת בשל המאפיינים המיוחדים של מצרכים אלו. נכון להיום ספקים גדולים הפועלים בענף הגלילה הם גלילות שטראוס בע"מ וקבוצת אסם סחר שותפות מוגבלת.

לפיכך, שופרסל הגישה את הבקשה שבפניי לקבלת פטור לפי הוראות סעיף 7(ב) לחוק המזון, ביחס לקטגוריית הגלילות בלבד.

ג. סידור מצרכים על ידי ספקים גדולים בשופרסל

לטענת שופרסל, בתחילת שנת 2014 היא החלה לסדר באופן עצמאי מצרכים בקטגוריית הגלילות. עם זאת, לאחר מעבר לסידור מצרכים באופן עצמאי התברר כי סידור גלילות מורכב יותר מאשר סידור מצרכים בקטגוריות אחרות. לטענתה של שופרסל, גלילה היא מוצר רגיש במיוחד שיש להקפיד שתשמר בהקפאה, ודי בפרק זמן קצר בו המוצר יימצא מחוץ למקפיא על מנת לפגוע בו. כתוצאה מכך, קיימת חשיבות מיוחדת לכך שהמוצרים יועברו ממשאית הקירור הייעודית הישר למקפיא הגלילות בסניף, מבלי שהן תשהינה פרק זמן מסוים מחוץ למקפיא או במקפיא שהטמפרטורה בו לא מתאימה לאחסון גלילה. על פי נתונים שהוצגו בפניי על ידי שופרסל, בתקופה הקצרה בה נהגה סדרנות עצמית בקטגוריית הגלילות, הסדרנות התגלתה כלא יעילה וחלה פגיעה משמעותית במכר בקטגוריה.

לאחר שבחנתי את הבקשה מצאתי כי בנסיבות העניין ראוי להעניק לשופרסל פטור כמבוקש, ביחס לקטגוריית הגלילות.

מהבדיקה שנערכה ברשות עולה כי אכן קיים שוני בסידור מצרכים בקטגוריית הגלילות. גלילה נפגמת מהר יותר מאשר מוצרים קפואים אחרים אם היא נותרת מחוץ למקפיא ייעודי לגלילה אשר הטמפרטורה בו נמוכה יותר מאשר טמפרטורה בה נשמרים מוצרים קפואים אחרים. לכן, קיימת חשיבות רבה – על מנת לשמור על תקינות המוצר – כי גלילה תועבר ממקפיא למקפיא מהר ככל הניתן. השארתה של גלילה ללא קירור, אף לפרק זמן קצר, עלולה להוביל לפגיעה במוצר באופן שלא ניתן יהיה לשווקו.

בהתחשב במאפיינים המיוחדים של סידור מצרכים בקטגוריית הגלילות עליהם עמדתי לעיל, שוכנעתי כי בנסיבות העניין קיימת הצדקה להתיר את המשך סידור המצרכים בקטגוריית הגלילות בחנויות שופרסל על ידי ספקים גדולים. במסגרת החלטתי, נתתי דעתי גם לכך שסדרנות

גלידה מתבצעת בשיטת "Van Sale", כלומר המוצרים מסודרים במקפא הגלידות על ידי המפיץ שמביא את המוצרים לחנות, ולא על ידי סדרנים שנמצאים בחנות לאורך זמן. כן נתתי את דעתי לכך שכל ספקי הגלידה מספקים את המוצרים באופן דומה, ועל כן אין לספקים הגדולים את היתרון הגלום בקיומו של מערך סדרנות רחב יותר או יתרון הנובע מנוכחות מתמדת של סדרנים בחנות.

עם זאת, הפטור יותנה בתנאים המסדירים את אופן ביצוע סידור המצרכים, הנהלים לתנאים שנקבעו במסגרת הכללים, ובכלל זה תנאי המחייב כי סידור המצרכים ייעשה לפי הוראות של שופרסל, כי מעורבותו של הספק הגדול בסידור מצרכים תוגבל לסידור בפועל של בפועל של מצרכים ופעולות נלוות מסוימות וכי סידור המצרכים ייעשה תחת פיקוח שוטף של שופרסל. כן מצאתי להגביל את הפטור לתקופה של שנה אחת, במסגרתה תיבחן פעילותה של שופרסל בקטגוריה זו על מנת להבטיח כי סידור מצרכים בקטגוריית הגלידות על ידי ספקים גדולים לא מביאה לדחיקת ספקים שאינם גדולים משטחי התצוגה או פוגעת בכל דרך אחרת בתכליות האיסור הקבוע בחוק המזון

לאור כל הטעמים שפורטו לעיל, מצאתי כי בנסיבות העניין ובכפוף לתנאים המפורטים בהמשך החלטה זו, סידור מוצרי הגלידה על ידי ספקים גדולים לא יוצר חשש לפגיעה בתחרות, ומשכך ראוי לפטור.

למען הסר ספק, פטור לפי סעיף 5 לכללים מאיסורים שבסעיף 7(א)(3)(א) ו-4(4) לחוק המזון, יחול גם לגבי שופרסל ביחס לקטגוריית הגלידות, בשינויים המחויבים וכחלק בלתי נפרד מפטור זה.

ד. סיכום

לאור האמור, מצאתי לנכון לעשות שימוש בסמכותי לפי סעיף 7(ב) לחוק המזון, וליתן פטור מן האיסורים הקבועים בסעיפים 7(א)(1)(א) ו-7(א)(2) לחוק בנוגע לסידור מצרכים בקטגוריית הגלידות על ידי ספקים גדולים בשופרסל, וזאת עד ליום **31 בדצמבר 2016**, ובכפוף לתנאים המפורטים להלן:

1. הגדרות:

"שופרסל" – שופרסל בע"מ;

"הממונה" – הממונה על הגבלים עסקיים.

2. סידור המצרכים בקטגוריית הגלידות בחנות של שופרסל נעשה לפי הוראות של שופרסל בנוגע לסידור המצרכים שבמקפא הגלידות;

3. מעורבותו של הספק הגדול בסידור מצרכים מוגבלת רק לסידור בפועל של הגלידות שמספק אותו ספק גדול במקפא הגלידות בחנות שופרסל, לרבות הוצאת גלידות מן המקפא, וכן לפעולות הנלוות שלהלן, כולן או חלקן, והכול לפי הוראותיה של שופרסל:

- 3.1. סימון המחיר שקבעה שופרסל על גבי הגלילות בחנות ;
- 3.2. ניהול הזמנות וחידוש מלאי הגלילות.
4. נוסף על האמור בסעיף 3 לתנאים אלו, תחולת הפטור על שופרסל היא בתנאי ששופרסל מפקחת באופן שוטף על כך שמעורבות הספק הגדול בסידור המצרכים אינה חורגת מן התנאים שבסעיף 3 לתנאים אלו.
5. כל ספק בדבר פרשנותם או תחולתם של תנאים אלה יובא להכרעת הממונה.

אורי שוורץ

הממונה על הגבלים עסקיים (בפועל)

ירושלים, י"ט טבת תשע"ו

31 דצמבר 2015